

A munkahelyi pszichoterror Magyarországon

Kedves Kitöltő!

Szakács Dóra vagyok, az ELTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola doktorandusz hallgatója. Kutatási témám a munkahelyi pszichoterror jelensége, azon belül is annak munkajogi aspektusai. A munkajogi vizsgálathoz azonban elengedhetetlennek tartom magának a jelenségnek a vizsgálatát, így jelen kérdőívben a magyarországi munkaerőpiaci helyzetet szeretném felmérni. A munkahelyi pszichoterror (vagy más néven mobbing) véleményem szerint igencsak elterjedt hazánkban is, így a kérdőíves vizsgálat indokolt. Doktori disszertációm egyik központi eleme a jelen kérdőív kielemezése, melyben a Rézler Gyula Alapítvány is támogat.

A kérdőív kitöltése anoním, az Ön által megadott válaszok semmilyen módon nem köthetők Önhöz mint kitöltőhöz, nem következőek vissza. Kérem a szabad szöveges válaszoknál is kerülje a személyes adatok megadását, így különösen munkáltatója nevét.

A kérdőív kitöltése az egyes kérdésekre adott válaszoktól függően 10-15 percet vesz igénybe.

Köszönöm, hogy időt szánt a kérdőív kitöltésére és segítette kutatásomat.

*Kötelező

A kitöltőre
vonatkozó
általános
adatok

Kérem a következő adatok megadásával segítse kutatásom demográfiai szempontú elemzését. Amennyiben nem kívánja megadni az alábbi adatokat, kérem a megfelelő opció választásával jelezze. Egyes, a kutatás szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró kérdéseknél a válaszadás kötelező.

1. Kérem adja meg a kitöltő nemét. *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

Nő

Férfi

Nem kívánom megadni

2. Kérem adja meg melyik életkorcsoportba tartozik a kitöltő. (Életkor szempontjából kérem azt adja meg, amelyet a kitöltés évében betöltött/be fog tölteni.) *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- 25 év alatti
- 26-35 év közötti
- 36-45 év közötti
- 46-55 év közötti
- 56-65 év közötti
- 65 év feletti
- Nem kívánom megadni

3. Ön a felsorolt jogviszonyok közül bármelyikben dolgozik, vagy dolgozott valamikor az elmúlt 5 évben? (Munkaviszony, közalkalmazotti, közszoigálati, kormányzati szolgálati, iskolaszövetkezet tagjaként személyes közreműködés keretében, szakképzési vagy hallgatói munkaszerződéssel) *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem

4. Ön a közszoigálatban vagy a magánszektornban végez munkát? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Magánszektornban
- Közszoigálatban

5. Kérem adja meg, hogy annál a munkáltatónál ahol jelenleg dolgozik az alábbiak közül milyen pozíciót tölt be. *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Alkalmazott
- Csoportvezető
- Középvezető
- Felsővezető
- Tulajdonos
- Egyéb
- Nem kívánom megadni

6. Van az Ön munkáltatójánál jelenleg hatályos szabályzat a munkahelyi konfliktusok, visszaélések kezelésére? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem
- Nem tudok róla

**A munkahelyi
pszichoterror
mint jelenség**

Ebben a szakaszban a munkahelyi pszichoterror (mobbing) fogalmát szeretném tisztázni. A kérdésekből szeretném felmérni, hogy a kitöltő hogyan értelmezi a munkahelyi pszichoterrort, mit tekint annak.

7. Mit jelent az Ön számára a munkahelyi pszichoterror fogalma/jelensége? Hogyan fogalmazná meg saját szavaival?

---

8. Az alábbiak közül Ön melyik jellemzőket hogyan ítéli meg fontosság szempontjából, ha a munkahelyi pszichoterrorra mint jelenségre gondol? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

	1 - egyáltalán nem fontos	2 - nem fontos	3 - közömbös	4 - fontos	5 - kiemelkedően fontos
rendszeresség (meghatározott időközökben ismétlődő, történő, állandó jellegű)	☐	☐	☐	☐	☐
tartósság (hosszú időtartamú)	☐	☐	☐	☐	☐
gyakoriság (ismételten előforduló, egymás után többször vagy sűrűn ismétlődő)	☐	☐	☐	☐	☐
ellenségesség (rosszindulattal teli, támadó, visszautasító)	☐	☐	☐	☐	☐
célja félelem, stressz vagy egyéb ártalom okozása	☐	☐	☐	☐	☐
erőegyensúly hiányából fakadó (erősebb személy nyomást gyakorol a gyengébbre)	☐	☐	☐	☐	☐
társadalmilag elítélendő (olyan tevékenység, amely a társadalom rosszallását váltaná ki)	☐	☐	☐	☐	☐
folyamatosság (megszakítás, zökkenő nélkül folyó; összefüggő menetben haladó)	☐	☐	☐	☐	☐

9. A jelenlegi magyar munkahelyi pszichoterror kutatás alapján (Kaucsek György és Simon Péter 1996-os kutatómunkája) "pszichoterrorról akkor beszélünk, ha egy személyt a kutatásban felfedezett 50 lehetséges magatartás közül legalább egygel, vagy többel legalább egyszer egy héten és legalább fél éven keresztül folyamatosan zaklatnak." Ön szerint ez a definíció a jelenlegi munka világában megállja a helyét? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen, egyetértek, hogy legalább fél éven keresztül, legalább hetente egyszer vagy többször szükséges terrorizáló cselekményt elkövetni munkahelyi pszichoterrorhoz
- Nem, véleményem szerint az említett időtartam túl hosszú (legalább fél év)
- Nem, véleményem szerint az említett időtartam túl rövid (legalább fél év)
- Nem, véleményem szerint az említett rendszeresség és gyakoriság túl ritka (legalább egy héten egyszer)
- Nem, véleményem szerint az említett rendszeresség és gyakoriság túl gyakori (legalább egy héten egyszer)
- Nem, véleményem szerint a definícióból hiányzik további lényeges fogalmi elem
- Nem, véleményem szerint nem lehet minden helyzetre irányadó definíciót megalkotni, az eset összes körülményétől függ, hogy pszichoterrorról beszélünk vagy sem.
- Egyéb: _____

10. Az előbbi kérdésekre adott válaszokat követően hogyan határozná meg a munkahelyi pszichoterror jelenségét?

Az kitöltő
által érzékelt,
átélt
munkahelyi
pszichoterror

A következő részben az Ön által külső szemlélőként, vagy résztvevőként átélt munkahelyi pszichoterrorral kapcsolatos kérdések találhatóak. Kérem, amennyiben több munkahelyen/munkáltatónál élt át hasonló helyzetet, úgy válaszainál válasszon ki egy esetet és arra vonatkozóan adja meg válaszait.

11. Ön találkozott már munkahelyi pszichoterrorral a munkahelyén? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen, áldozatként (úgy vélem ellenem irányult munkahelyi pszichoterror)
- Nem, de hallottam már a jelenségről (azonban konkrét esetről nincs részletes tudomásom) *Ugrás a következő szakaszra: 5 (Kérdőív vége)*
- Igen, külső szemlélőként (nem ellenem irányult a munkahelyi pszichoterror, de a munkahelyemen történt, vagy közeli ismerősöm, családtagom mint áldozat által hallottam róla)
- Nem, és nem is hallottam róla *Ugrás a következő szakaszra: 5 (Kérdőív vége)*
- Igen, én is alkalmaztam (nem feltétlenül elsődleges kezdeményezőként, de inkább a "terrorizáló" oldalára álltam)

12. Kérem adja meg, hogy a munkahelyi pszichoterror áldozata milyen pozícióban dolgozott a munkáltatónál. *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Alkalmazott
- Csoportvezető
- Középvezető
- Felsővezető
- Tulajdonos
- Egyéb
- Nem kívánom megadni

13. Kérem adja meg, hogy a munkahelyi pszichoterror elkövetője milyen pozícióban dolgozott a munkáltatónál. *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Alkalmazott
- Csoportvezető
- Középvezető
- Felsővezető
- Tulajdonos
- Egyéb
- Nem kívánom megadni

14. Kérem röviden írja le a történeteket. Kérem személyes adatokat (így a munkáltató neve, érintettek neve) ne adjon meg.

---

15. A rendszeresség (meghatározott időközökben ismétlődő, történő, állandó jellegű) és a gyakoriság (ismételten előforduló, egymás után többször vagy sűrűn ismétlődő) körében hogyan jellemezné az Ön által tapasztalt munkahelyi pszichoterrort? Milyen rendszeresen, gyakran fordult elő terrorizáló cselekmény? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Minden nap
- Legalább hetente egyszer
- Legalább hetente többször
- Legalább havonta egyszer
- Legalább havonta többször
- Legalább félévente egyszer
- Legalább félévente többször
- Legalább évente egyszer
- Legalább évente többször

16. A tartósság (hosszú időtartamú) körében hogyan jellemezné az Ön által tapasztalt munkahelyi pszichoterrort? Milyen hosszú időn keresztül észlelte/tapasztalta a terrorizáló tevékenységet? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Kevesebb mint 1 hónapon keresztül
- Legalább 1 hónapon keresztül
- Legalább 3 hónapon keresztül
- Legalább 6 hónapon keresztül
- Legalább 1 éven keresztül
- Több mint 1 éven keresztül

17. A folyamatosság (megszakítás, zökkenő nélkül folyó; összefüggő menetben haladó) körében hogyan jellemezné az Ön által tapasztalt munkahelyi pszichoterrort? Milyen sűrűn került megszakításra az ön által észlelt/tapasztalt terrorizáló tevékenység? (Kérem a megszakításnál a hétvégét/azokat a napokat, amikor az áldozat vagy a terrorizáló nem végzett munkát ne vegye figyelembe.) *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Minden napos volt, így nem volt megszakítás
- 1-3 nap megszakítással történt
- Maximum 1 hét megszakítással történt
- Több mint 1 hét, de kevesebb mint 1 hónap megszakítással történt
- Több mint 1 hónap, de kevesebb mint 3 hónap megszakítással történt
- Több mint 3 hónap, de kevesebb mint 6 hónap megszakítással történt
- Több mint 6 hónap megszakítással történt

18. Az ellenségesség (rosszindulattal teli, támadó, visszautasító) körében hogyan jellemezné az Ön által tapasztalt munkahelyi pszichoterrort? Kérem jelölje meg, hogy maga a cselekmény, vagy a munkahelyi környezet volt ellenséges. *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Nem volt ellenséges sem a cselekmény, sem a munkahelyi környezet.
- A cselekmény(ek) ellenségesnek mondható(k), a munkahelyi környezet azonban nem volt az az áldozattal szemben.
- A cselekmény(ek) nem mondható(k) ellenségesnek, de a munkahelyi környezet azzá vált az áldozattal szemben.
- Mind a cselekmény(ek), mind a munkahelyi környezet ellenséges volt.
- Egyéb: _____

19. Kérem jelölje meg, hogy a munkahelyi pszichoterrort megvalósító cselekmények az alábbiak közül mely kategóriába sorolhatók Ön szerint. (Több válasz megadása is lehetséges) *

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- Beszélgetések során bekövetkező támadások (például, ha a felettes meggátolja, hogy a munkavállaló elmondja a véleményét, rendszeresen megszakítja beszéd közben stb.)
- A társadalmi kapcsolatokban bekövetkező támadások (például, ha az érintettel nem beszélnek, levegőnek nézik stb.)
- A társadalmi elismertséget érő támadások (például, ha az érintett háta mögött rossz híret keltik, pszichológiai vizsgálatra akarják kényszeríteni stb.)
- A munka- és élethelyzetek minőségét érő támadások (például, ha az érintettnek nem adnak feladatokat, értelmetlen feladatokkal látják el a munkavállalót stb.)
- Az egészséget érő támadások (például, ha az érintettet egészségre ártalmas munkára kényszerítik, bántalmazzák stb.)
- Egyéb

20. Kérem válassza ki, hogy az alábbiak közül melyik volt jellemző a munkahelyi pszichoterror alatt a munkahelyi környezetre, áldozatra. (Több válasz megadása is lehetséges) *

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- A munkahelyi hangulat/légkör romlott
- Az áldozaton kívül más munkavállalók félelme az áldozattá válástól
- Rivalizálás egyes munkahelyi csoportok között
- Munkahelyi konfliktusok gyakoriságának, előfordulásának növekedése
- Betegszabadságok számának növekedése
- Fluktuáció növekedése (a szervezetből önként vagy kényszer hatása által távozott munkatársak pótlására felvett munkatársak aránya)
- Hatékonyság csökkenése
- Egyes alkalmazottak/felettesek rossz hírnevének kialakulása
- A munkáltató rossz hírnevének kialakulása
- A munkáltató gazdasági eredményeinek romlása

Egyéb: _____

21. Hogyan végződött a munkahelyi pszichoterror, amelyet Ön átélt/érezelt? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Jelenleg is tart
- Az áldozat másik osztályra, másik csapatba került áthelyezésre
- A terrorizáló másik osztályra, másik csapatba került áthelyezésre
- Az áldozat önként távozott a munkáltatótól
- Az áldozat a munkáltató által került eltávolításra a munkaszervezetből
- A terrorizáló önként távozott a munkáltatótól
- A terrorizáló a munkáltató által került eltávolításra a munkaszervezetből
- Az áldozat és a terrorizáló is távozott a munkaszervezetből (önként, vagy a munkáltató által)
- Minden érintett maradt a munkáltató munkaszervezetében, a pszichoterror azonban megszűnt
- Egyéb: _____

22. A munkáltató (felettes) tett valamit a munkahelyi pszichoterror megoldása érdekében? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Nem, nem is tudott róla
- Nem, bár tudott róla
- Igen, de nem oldotta meg a pszichoterrort
- Igen, és meg is oldotta a pszichoterrort

23. Amennyiben az előző kérdésre igenlő választ adott, kérem írja le röviden, hogy a munkáltató (felettes) milyen intézkedést tett a pszichoterror megoldása érdekében.

_____

24. Ön szerint mi váltotta ki a munkahelyi pszichoterrort az Ön által átélt/érezelt esetben? Mik lehetnek a munkahelyi pszichoterror okai? (Több válasz megadása is lehetséges) *

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- Munkaszervezés hiányosságai (például betöltetlen munkahelyek száma, rövid határidők, hierarchia merevsége, nagy felelősség mellett alacsony döntési hatáskör, kifejtett tevékenység elismertségének hiánya stb.)
- Vezetői magatartások (például a vezető nem fogadja szívesen a beosztott véleményét, rendszeres elbocsátások)
- Az áldozat társadalmi helyzete (például a munkavállaló neme miatt, nemzetisége miatt, családi állapota miatt stb)
- A munkáltatón belüli légkörből, morálból fakad (például a csapatépítő programok hiánya, konfliktusrendezés hiánya)

Egyéb: _____

25. Köthető az Ön által megélt/észlelt munkahelyi pszichoterror valamilyen, az áldozathoz köthető valós vagy vélt védett tulajdonsághoz? *

Az Ebktv. 8. §-ában meghatározott védett tulajdonságok a nem, faji hovatartozás, bőrszín, nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, vallási vagy világnézeti meggyőződés, politikai vagy más vélemény, családi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, szexuális irányultság, nemi identitás, életkor, társadalmi származás, vagyoni helyzet, foglalkoztatási jogviszony vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, érdekképviselőhez való tartozás és végül az egyéb helyzet.

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem
- Nem tudom megítélni

26. Amennyiben az előző kérdésre igennel válaszol, kérem jelölje meg, hogy mely védett tulajdonsághoz kapcsolódik véleménye szerint a pszichoterror oka. (Több válasz megadása is lehetséges)

Válassza ki az összeset, amely érvényes.

- Nem
- Faji hovatartozás
- Bőrszín
- Nemzetiség, nemzetiséghez való tartozás
- Anyanyelv
- Fogyatékoság
- Egészségi állapot
- Vallási vagy világnézeti meggyőződés
- Politikai vagy más vélemény
- Családi állapot
- Anyaság (terhesség) vagy apaság
- Szexuális irányultság
- Nemi identitás
- Életkor
- Társadalmi származás
- Vagyoni helyzet
- Foglalkoztatási jogviszony részmunkaidős jellege vagy határozott időtartama
- Érdekképviselőhöz való tartozás

Egyéb: _____

27. Amennyiben a munkáltatónál, ahol a munkahelyi pszichoterrorral találkozott van hatályos szabályzat a munkahelyi konfliktusok, visszaélések kezelésére, alkalmas volt az az Ön által átélt/érezelt munkahelyi pszichoterror megoldására? *

Soronként csak egy oválist jelöljön be.

- Igen
- Nem
- Bár van ilyen szabályzat, nem került alkalmazásra
- Nincs ilyen szabályzat

28. Kérem írja le röviden, Ön hogyan élte meg a munkahelyi pszichoterrort. Milyen hatással volt Önre?

---

29. Kérem röviden fejtse ki, hogy véleménye szerint milyen, a munkáltató által tett (megelőző) intézkedések segíthettek volna a munkahelyi pszichoterror elkerülésében, hatékony megoldásában.

Kérdőív
vége

Köszönöm, hogy időnt szánt kérdőívem kitöltésére és ezzel is elősegítette kutatásomat.

Bármely kérdés vagy észrevétel esetén, kérem vegye fel velem a kapcsolatot a doorii.szakacs@gmail.com e-mail címen.

Ezt a tartalmat nem a Google hozta létre, és nem is hagyta azt jóvá.

Google Űrlapok